

25.1.2022

Sailab – MedTech Finland ry:n kanta koskien dynaamisten hankintajärjestelmien (DPS) käyttöä terveysteknologian julkisissa hankinnoissa

Sailab – MedTech Finland ry:n mukaan dynaamisten hankintajärjestelmien tarkoituksenmukainen käyttö voi tuoda lisäarvoa tiettyihin terveysteknologian hankintoihin. Hankintajärjestelmien käytön tulee ensisijaisesti painottua suhteellisen yksinkertaisiin hankintoihin. On varmistettava, että tarjousten rakentamiselle on riittävästi aikaa. Dynaamisten hankintajärjestelmien käytön ei tule kasvattaa hankintayksiköiden ja toimittajien työtaakkaa tai lisätä hankintaprosessien byrokratiaa.

Tarkoituksenmukaisesti käytettynä dynaamisista hankintajärjestelmistä voi olla seuraavia hyötyjä:

- Kun järjestelmän sisällä olevat tuoteryhmät ja kilpailutukset on tarkoin suunniteltu ja eritelty, tarjoajan on helppo arvioida hankintaan osallistumisen mielekkyyttä.
- Sujuva vaatimusten tarkastaminen järjestelmään hakemisen yhteydessä vähentää samojen kriteerien toistuvaa tarkastelua myöhemmissä vaiheissa.
- Hankintoja voi tehdä joustavammin, sillä kaikkia tarpeita ei tarvitse määritellä etukäteen koko hankintakaudeksi.
- Järjestelmän sisällä suuria kokonaisuuksia voidaan jakaa mielekkäämpiin osiin.
- Tarjoajien kannalta on ketterää, että järjestelmään voi hakea myös myöhemmässä vaiheessa.

Sailab – MedTech Finland ry:n mukaan dynaamisia hankintajärjestelmiä tulee käyttää seuraavat asiat huomioiden:

- Järjestelmiä voidaan käyttää yksinkertaisiin ja määrämuotoisiin hankintoihin. Monimutkaisiin ja tarkempaa vertailua vaativiin kilpailutuksiin dynaamiset hankintajärjestelmät eivät ole paras menetelmä. **Menetelmän käyttöä on harkittava huolellisesti hankinnan tarpeisiin perustuen.**
- Tarjousten jättämiselle tulee varata riittävästi aikaa. **Hankintalain sallima ja yleisesti käytetty 10 päivän määräaika on liian lyhyt.** Aikaa tulee varata tarjoajien kysymyksille ja hankintayksikön vastauksille. Lisäksi on huomioitava, että sekä tarjouksen kokoaminen että vaadittujen materiaalien toimittaminen vaativat aikaa.
- **Arvopohjaista hankintaa on edistettävä hyvin asetetuin kriteerein.** Kilpailutuksissa tulee painottaa vaikuttavuutta nimellisen hinnan sijasta.
- **Markkinavuoropuhelua on tuettava tarjouspyyntöjen kommentointimahdollisuudella ja avoimella tilaajan ja toimittajien välisellä keskusteluyhteydellä.** Vuoropuhelulle tulee varata kilpailutuksissa riittävästi aikaa.
- Vaadittujen taustamateriaalien, referenssien ja todistusten määrän tulee olla suhteessa hankinnan merkitykseen. **Lukuisien asiakirjojen toimittamista ei tule edellyttää vain siksi, että järjestelmässä se on teknisesti helppoa.** Vaatimusten tulee edistää laadukasta hankintaa.
- Hankintalaki mahdollistaa järjestelmien sulkemisen loma-ajoiksi. **Tätä mahdollisuutta tulee hyödyntää, jotta tarjoajat voivat toimia parhaalla tavalla ja suomalaisille potilaille sekä sosiaali- ja terveydenhuollolle voidaan tarjota vaikuttavia terveysteknologian ratkaisuja.**
- **Järjestelmä tulee avata vain siinä tapauksessa, että hankinta on tarpeellinen ja se tullaan toteuttamaan järjestelmän kautta.** Kun järjestelmä on kerran avattu, on kaikkien etu, ettei siihen liittyviä tuotteita kilpailuteta järjestelmän ulkopuolella.

Dynaaminen järjestelmä on täysin sähköinen julkisen hankinnan menettely, johon kaikki soveltuvuus-kriteerit täyttävät tarjoajat voivat osallistua koko menettelyn keston tai hankintakauden ajan. Halukkaat tarjoajat voivat hakea järjestelmään mukaan, minkä yhteydessä hankintayksikkö

tarkistaa kriteerien täyttymisen. Järjestelmän sisällä voidaan järjestää useita eri kilpailutuksia, joihin mukana olevat tarjoavat voivat halutessaan osallistua.

Tämä asiakirja on valmisteltu Sailab – MedTech Finland ry:n elinkeinopoliittisessa työryhmässä. Valmistelutyöhön ovat osallistuneet lukuisat yhdistyksen jäsenyritykset. Kannan on hyväksynyt yhdistyksen hallitus. Yhdistyksen kanta edustaa koko toimialan kokemuksia ja havaintoja dynaamisten hankintajärjestelmien käytöstä terveysteknologian julkisissa hankinnoissa.

Sailab – MedTech Finland ry on terveysteknologiayritysten toimialajärjestö. Sen jäsenyritykset valmistavat ja/tai tuovat maahan 80–90 % kaikesta Suomessa käytössä olevasta terveysteknologiasta. Sailab – MedTech Finland ry:n tavoitteena on, että suomalaisille potilaille ja terveydenhuollolle voidaan tarjota laadukkaita, turvallisia, kustannusvaikuttavia, uusia sekä innovatiivisia terveysteknologian tuotteita ja niihin liittyviä palveluita.

Sailab – MedTech Finland ry

Lisätietoja antaa:

Lauri Seppälä
Elinkeinopoliittinen asiantuntija
+358 40 415 1675
lauri.seppala@sailab.fi

*Terveysteknologialla tarkoitetaan lääketieteelliseen käyttötarkoitukseen tarkoitettuja lääkinnällisiä laitteita ja in vitro -diagnostiikkaan tarkoitettuja lääkinnällisiä laitteita. Muun muassa verenpainemittarit, stetoskoopit tai vaikkapa haavanhoidon ja hammashoidon välineet ovat terveysteknologiaa. Samoin syövänhoitoon tai kuvantamiseen käytettävä huipputeknologia, keinohaimat tai sydäntahdistimet. In vitro -diagnostiikkaan käytetään esimerkiksi erilaisia reagensseja, instrumentteja ja vastaavia, joilla analysoidaan ihmiskehosta saatuja näytteitä. Näiden lisäksi sterilointiin, desinfiointiin ja pesuaineisiin tarkoitettut kemikaalit ovat osaltaan terveysteknologian sääntelyn piirissä.